

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH DLA KREDYTOBIORCÓW
KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I POŻYCZKOBIORCÓW POŻYCZEK
HIPOTECZNYCH UDZIELANYCH PRZEZ BANK MILLENNIUM S.A.**

ustalone uchwałą nr UZ/401/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
z dnia 21 grudnia 2015 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki, wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Postanowienia Wspólne: § 1 ust. 3, 4 i 9, § 2, § 14 ust. 1–13, § 16, § 18 ust. 4, § 22 ust. 1, § 23 ust. 1, 3–6, § 24 ust. 1, § 25, § 26 ust. 3 i 4, § 27. Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych: § 3, § 4, § 5, § 7 ust. 1 i 8, § 8, § 10. Ubezpieczenie Assistance Dom: § 11, § 12.
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Postanowienia Wspólne: § 1 ust. 3, 4 i 9, § 2, § 16 ust. 3–4, § 18 ust. 3 i 4, § 19 ust. 3, § 22 ust. 2, § 23 ust. 2–4, § 24 ust. 2, § 26 ust. 2 i 4, § 27. Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych: § 3 ust. 2–6, § 4 ust. 2–4, § 5 ust. 4, § 6, § 7 ust. 1, § 8 ust. 1, § 9 ust. 1–2, 4–5, §10. Ubezpieczenie Assistance Dom: § 12, § 13.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawieranych przez Powozeczny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU SA”, z kredytobiorcami kredytów hipotecznych i pożyczkobiorcami pożyczek hipotecznych udzielanych przez Bank Millennium Spółkę Akcyjną.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, w ramach OWU i na zasadach w nich określonych kredytobiorcy kredytów hipotecznych i pożyczkobiorcy pożyczek hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium Spółkę Akcyjną oraz osoby, będące właścicielami (współwłaścicielami) albo posiadaczami na podstawie tytułu prawnego lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych lub budynków mieszkalnych w stadium budowy stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytów hipotecznych lub pożyczek hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium Spółkę Akcyjną mogą:
  - 1) ubezpieczyć lokale mieszkalne, budynki mieszkalne, budynki mieszkalne w stadium budowy; miejsca postojowe, pomieszczenia gospodarcze, garaż, pomieszczenia garażowe, budynki niemieszkalne lub budowlę;
  - 2) zostać objęci ochroną ubezpieczeniową w ramach ubezpieczenia assistance dom.
3. Objęcie ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia assistance dom następuje wraz z objęciem ochroną ubezpieczeniową lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium użytkowania na zasadach określonych w OWU.
4. W przypadku ubezpieczenia budynku mieszkalnego w stadium budowy ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje ubezpieczenia assistance dom.
5. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
6. PZU SA zobowiązany jest przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU SA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
7. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych, OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.
8. OWU mają zastosowanie również do umów ubezpieczenia zawieranych przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.
9. W sprawach nieuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia, należy rozumieć:

- 1) **akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
  - 2) **awaria drzwi zewnętrznych** –
    - a) zacięcie się zamka, zaklinowanie się złamanego klucza lub innego urządzenia otwierającego w zamku lub zniszczenie zamka przez osoby trzecie w taki sposób, że otwarcie drzwi do miejsca ubezpieczenia nie jest możliwe bez interwencji ślusarza,
    - b) nagłe i niezależne od woli Ubezpieczonego zatrzaskanie się drzwi w taki sposób, że Ubezpieczony pozostaje na zewnątrz miejsca ubezpieczenia, a klucze lub inne
- urządzenia otwierające znajdują się wewnątrz miejsca ubezpieczenia;
- 3) **awaria instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagłe, niespodziewane i niezależne od woli Ubezpieczonego uszkodzenie instalacji elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, powodujące zaprzestanie jej funkcjonowania lub nieprawidłowość działania, co wiąże się z powstaniem lub możliwością powstania szkód w mieniu znajdującym się w miejscu ubezpieczenia;
  - 4) **bójka** – starcie trzech albo więcej osób wzajemnie zjadających sobie rązy, z których każda występuje w podwójnym charakterze – jako napadnięty i napastnik;
  - 5) **Bank** – Bank Millennium Spółka Akcyjna, wykonujący w imieniu PZU SA czynności agencyjne;
  - 6) **budowla** – następujące obiekty w stadium użytkowania, nie służące do prowadzenia działalności gospodarczej:
    - a) ogrodzenie posesji wraz z bramą, otwieraną ręcznie lub sterowaniem radiowym i jej wyposażeniem instalacyjnym, a także zamontowane na stałe na ogrodzeniu posesji lub bramie skrzynki na listy, urządzenia domofonu, video-domofonu,
    - b) nawierzchnie placów i podjazdów,
    - c) wiatra,
    - d) szopa,
    - e) szambo,
    - f) przydomowa oczyszczalnia ścieków,
    - g) przewodowy zbiornik na gaz płynny lub paliwa płynne,
    - h) niewielkie obiekty trwale związane z gruntem służące dekoracji, rekreacji lub utrzymaniu porządku tj.: posagi, grille murowane, fontanny, studnie, oczka wodne, baseny, pergole, altany, piaskownice, śmietniki, huštawki, zjeżdżalnie, donice,
    - i) instalacje znajdujące się na terenie posesji nie będące stałym elementem lub elementem zewnętrznym;
  - 7) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz ze stałymi elementami oraz elementami zewnętrznymi;
  - 8) **budynek mieszkalny** – budynek jednorodzinny w zabudowie pojedynczej, bliźniaczej, grupowej lub szeregowej w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne lub wypoczynkowe i do całorocznego zamieszkiwania, w którym funkcjonalnie wydzielone są nie więcej niż dwa lokale tj. pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, nie stanowiące odrębnej nieruchomości lub nie będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu wraz z pomieszczeniem gospodarczym w tym również budynek, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza lub zawodowa, o ile jego powierzchnia przeznaczona na taką działalność nie przekracza 50% jego powierzchni całkowitej;
  - 9) **budynek mieszkalny w stadium budowy** – budynek nowo wznoszony przeznaczony na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania, a także rozbudowa lub nadbudowa budynku istniejącego przeznaczonych na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania, przy czym przyjmuje się, że:
    - a) rozpoczęcie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, w szczególności:
      - wytyczenia geodezyjnego budynku w terenie,
      - wykonania niwelacji terenu,
      - zagospodarowania terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów,
      - wykonania przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy, nadbudowy lub rozbudowy;
    - b) zakończenie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje w momencie:
      - uzyskania pozwolenia na użytkowanie – w przypadku nowo wznoszonego budynku,
      - zakończenia prac – w przypadku rozbudowy lub nadbudowy;
  - 10) **budynek niemieszkalny** – budynek w stadium użytkowania, nie przeznaczony na cele mieszkalne, nie służący

do prowadzenia działalności gospodarczej i nie będący pomieszczeniem przynależnym do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, do budynków niemieszkalnych nie zalicza się stodół i obór;

- 11) **budynek wielorodzinny** – budynek mieszkalny, w którym funkcjonalnie wydzielone są więcej niż dwa lokale, tj. pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, nie stanowiące odrębnej nieruchomości lub nie będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
  - 12) **Centrum Alarmowe PZU POMOC** – centrum świadczące usługi assistance określone w OWU na rzecz Ubezpieczonego; centrum czynne 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, do którego Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązana jest zgłosić zajście zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową w celu uzyskania pomocy w ramach ubezpieczenia assistance dom; informacja o numerach telefonów Centrum Alarmowego PZU POMOC dostępna jest w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku, a także zawarta jest w polisie;
  - 13) **choroba przewlekła** – choroba o długotrwałym przebiegu, trwająca zwykle miesiącami lub latami, stale lub okresowo leczona;
  - 14) **choroba zakaźna** – choroba wywołana zakażeniem drobnoustrojami, jadami wytwarzanymi przez drobnoustroje lub zaraziem pasożytami;
  - 15) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem; w ramach ryzyka dewastacji PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za ubezpieczone mienie, które uległo zaborowi w celu jego przywłaszczenia;
  - 16) **dym i sadza** – zawiesina cząstek będąca bezpośrednim skutkiem:
    - a) spalania, która nagle i w sposób krótkotrwały wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
    - b) ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
  - 17) **dziecko** – dziecko własne, dziecko przysposobione, pasierb albo dziecko przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
  - 18) **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdzierciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnienia; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
  - 19) **elementy zewnętrzne** – elementy wyposażenia znajdujące się na zewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu lub budynku mieszkalnego w stadium budowy oraz trwałe i bezpośrednio z nim związane, w szczególności:
    - a) rynny i rury spustowe,
    - b) zabudowy balkonów lub tarasów,
    - c) balustrady,
    - d) parapety,
    - e) instalacja odgromowa,
    - f) markizy,
    - g) kolektory słoneczne (solary),
    - h) urządzenia stanowiące osprzęt instalacji, służące do prawidłowego funkcjonowania lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, np. pompa ciepła, domofon, video-domofon, z wyłączeniem zewnętrznych: anten telewizyjnych, anten radiowych, urządzeń klimatyzacyjnych, urządzeń wentylacyjnych,
- elementów zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i elementów zabezpieczeń przeciwpożarowych;
- 20) **garaż** – budynek przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych;
  - 21) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
  - 22) **graffiti** – napisy, rysunki lub symbole zamieszczane w sposób niezgodny z przepisami prawa i wbrew woli Ubezpieczonego na: elewacji, oknach, drzwiach zewnętrznych, elementach zewnętrznych, dachu; ubezpieczonych budynków mieszkalnych, budynków niemieszkalnych, garaży, budynków mieszkalnych w stadium budowy, lub budowlach, a także ich zabrudzenie farbą lub inną substancją barwiącą;
  - 23) **huk ponaddzwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
  - 24) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMGW”, którego działanie wyrządza masowe szkody; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź bezpośrednim sąsiedztwie;
  - 25) **inny obiekt** – obiekt budowlany inny niż budynek, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych i posiadający dach wraz ze stałymi elementami oraz elementami zewnętrznymi, w tym zabudowana altanka na terenie ogrodów działkowych;
  - 26) **instalacja:**
    - a) instalacja centralnego ogrzewania,
    - b) instalacja elektryczna,
    - c) instalacja kanalizacyjna,
    - d) instalacja wodna,
    - e) instalacja gazowa,
    - f) instalacja telefoniczna,
    - g) instalacja sieciowa,
    - h) instalacja antenowa z wyłączeniem zewnętrznych anten telewizyjnych i radiowych,
    - i) instalacja przeciwkradzieżowa,
    - j) instalacja przeciwpożarowa,
    - k) instalacja domofonu i video-domofonu,
    - l) instalacja solarna,
    - m) instalacja drenażowa,
    - n) instalacja zraszająca,
    - o) instalacja oświetleniowa,
    - p) każda inna niż wymieniona w lit. a–o instalacja służąca do prawidłowej eksploatacji lub do używania zgodnie z przeznaczeniem lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, a także posesji, na której znajduje się budynek mieszkalny, budynek niemieszkalny, garaż lub budynek mieszkalny w stadium budowy;
  - 27) **koszty poszukiwania przyczyny zalania** – koszty materiałów i robocizny poniesione w celu:
    - a) odnalezienia elementów instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, których uszkodzenie lub wada było bezpośrednią przyczyną zalania,
    - b) przywrócenia stanu sprzed powstania szkody, tj. usunięcia uszkodzeń lub wad w instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania lub jej osprzęcie oraz naprawy stałych elementów zniszczonych lub uszkodzonych wskutek poszukiwania przyczyny zalania;
  - 28) **koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody** – koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdających do użytku (odpadów) wraz z ich kosztami składowania lub utylizacji oraz koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdających do użytku;
  - 29) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał albo usiłował dokonać z miejsca ubezpieczenia po usunięciu – przy użyciu siły i narzędzi – istniejących zabezpieczeń pozostawiając

- ślady stanowiące dowód użycia siły i narzędzi lub po otwarciu zabezpieczeń kluczem lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego pomieszczenia albo w wyniku rabunku (tj. z zastosowaniem przemocy fizycznej) albo groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności albo poprzez przywłaszczenie lub wydłużenie kluczy lub innych urządzeń otwierających dokonane z użyciem podstępu wobec osób małoletnich, niedoświadczonych – będących w podeszłym wieku lub nie w pełni sprawnych);
- 30) **kredytobiorca** – osoba fizyczna, która zawarła z Bankiem umowę kredytu hipotecznego lub umowę pożyczki hipotecznej;
- 31) **kredyt** – kredyt hipoteczny lub pożyczka hipoteczna, udzielane kredytobiorcy przez Bank zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami kredytowymi;
- 32) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
- 33) **lokal mieszkalny** – znajdujące się w budynku wielorodzinnym wyodrębnione pomieszczenie lub pomieszczenia wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych (w tym również pomieszczenie gospodarcze poza tym lokalem, pomieszczenie garażowe, miejsce postojowe) stanowiące odrębną nieruchomość w budynku mieszkalnym wielorodzinnym i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) albo będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 34) **miejsce postojowe** – znajdujące się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym miejsce w stadium użytkowania, przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
- 35) **miejsce ubezpieczenia** – w przypadku ubezpieczenia:
- budynków i lokali mieszkalnych – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w polisie ubezpieczony lokal mieszkalny, miejsce postojowe, pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie garażowe, budynek mieszkalny, budynek mieszkalny w stadium budowy, budynek niemieszkalny, garaż lub budowla oraz posesja, na której znajduje się ten ubezpieczony budynek lub budowla,
  - assistance dom – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w polisie ubezpieczony lokal mieszkalny (z wyłączeniem pomieszczeń przynależnych do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego w przypadku usług assistance) lub ubezpieczony budynek mieszkalny, będący przedmiotem własności (współwłasności) albo posiadania na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, kredytobiorcy lub nie będącej kredytobiorcą innej osoby fizycznej, i stanowiący zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu i służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych tych osób;
- 36) **modernizacja** – wykonanie robót (budowlanych, instalacyjnych, itp.), polegających na podwyższeniu standardów wyposażenia lub wyposażenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego lub garażu;
- 37) **nadbudowa** – podwyższenie istniejącego budynku przeznaczonego na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkania, przy niezminionej powierzchni zabudowanej, liczonej po obrysie tego budynku;
- 38) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej;
- 39) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli, doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł;
- 40) **obiekt specjalistyczny** – znajdujący się na posesji szklarnia lub tunel foliowy;
- 41) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 42) **opad** – woda pochodząca z naturalnych opadów w postaci deszczu, topniejącego śniegu i lodu lub gradu powodująca zalanie ubezpieczonego przedmiotu;
- 43) **opieka** – sprawowanie pieczy nad dzieckiem lub osobą niesamodzielną poprzez zapewnienie jej należytej egzystencji w zakresie podstawowych potrzeb bytowych i ochrony przed niebezpieczeństwami;
- 44) **opieka nad psami i kotami Ubezpieczonego** – karmienie psa lub kota 1 raz dziennie odpowiednią karmą należącą do Ubezpieczonego, zmiana wody do picia, a także wyprawianie psa 2 razy dziennie na spacer lub dostarczanie kotu 1 raz dziennie świeżego piasku lub żwiru; opieka nad psami i kotami nie obejmuje leczenia weterynaryjnego; jeżeli interwencja lekarza weterynarza jest niezbędna PZU SA organizuje oraz pokrywa koszty transportu zwierzęcia do osoby wyznaczonej przez Ubezpieczonego lub do najbliższego schroniska dla zwierząt;
- 45) **osoba bliska** – małżonek, konkubent, wstępny, zstępny, brat, siostra, ojczym, macocha, pasierb, teść, teściowa, zięć, synowa, przysposobiony, przysposabiający, pozostający pod opieką lub przyjęty na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 46) **osoba niesamodzielną** – osoba zamieszkująca z Ubezpieczonym, która ze względu na podeszły wiek, zły stan zdrowia lub wady wrodzone nie jest w stanie samodzielnie zaspokajać swoich potrzeb i wymaga stałej opieki;
- 47) **osoba wyznaczona** – osoba wskazana przez Ubezpieczonego w czasie rozmowy telefonicznej z konsultantem Centrum Alarmowego PZU POMOC, zamieszkała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; dla potrzeb OWU wskazanie takiej osoby jest równoznaczne z upoważnieniem jej do sprawowania opieki nad dziećmi Ubezpieczonego i osobami niesamodzielnymi w sytuacjach, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 1–3;
- 48) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po stoku;
- 49) **poron** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczony przedmiot pozostawiające ślady tego zdarzenia;
- 50) **polisa** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia z zastosowaniem OWU;
- 51) **pomieszczenie garażowe** – znajdujące się w budynku mieszkalnym jednorodzinny pomieszczenie przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych albo znajdujące się w budynku wielorodzinnym pomieszczenie wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych, nie będące pomieszczeniem przynależnym do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego;
- 52) **pomieszczenie gospodarcze** – znajdujące się w budynku mieszkalnym jednorodzinny lub wielorodzinnym pomieszczenie, takie jak: piwnica, pralnia domowa, suszarnia, strych, komórka lokatorska i inne pomieszczenia gospodarcze znajdujące się poza lokalem mieszkalnym, wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, nie będące pomieszczeniem przynależnym do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego; do pomieszczeń gospodarczych nie zalicza się zabudowanych korytarzy;
- 53) **pomoc domowa** – każda osoba (np. gosposia, ogrodnik, opiekunka do dzieci, osoba sprawująca opiekę nad osobą niepełnosprawną, osoba sprawująca opiekę nad psem) wykonująca powierzone prace pomocnicze w gospodarstwie domowym na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym lub z osobą bliską Ubezpieczonego;
- 54) **posesja** – będąca w posiadaniu Ubezpieczonego, na podstawie tytułów prawnych, nieruchomości gruntowa, na której znajduje się budynek mieszkalny, budynek mieszkalny w budowie i ewentualnie inne zabudowania;
- 55) **powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego** – powierzchnia wszystkich pomieszczeń znajdujących się w lokalu mieszkalnym, a w szczególności pokoi, kuchni,

- przedpokoi, korytarzy, łazienek; za powierzchnię użytkową lokalu nie uważa się powierzchni balkonów, tarasów, loggii, antresoli oraz pomieszczeń gospodarczych; przy czym powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego ustala się w zależności od wysokości pomieszczenia w przypadku wysokości powyżej 2,20 m – przyjmuje się 100% powierzchni, w przypadku wysokości od 1,40 m do 2,20 m – przyjmuje się 50% powierzchni, w przypadku wysokości poniżej 1,40 m – nie wlicza się tej powierzchni do powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego;
- 56) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
  - opadu,
  - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
  - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka);
- 57) **zostawienie we wspólnym gospodarstwie domowym** – wspólne zamieszkiwanie oraz związane z tym wspólne zaspakajanie potrzeb życiowych;
- 58) **przebiecie** – nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej;
- 59) **PZU POMOC** – jednostka działająca na rzecz PZU SA, do której Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązana jest zgłosić telefonicznie zdarzenie ubezpieczeniowe; PZU POMOC działa 24 godzin na dobę przez 7 dni w tygodniu;
- 60) **regulamin** – właściwe regulaminy świadczenia usług drogą elektroniczną;
- 61) **remont** – wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych wykraczających poza zakres bieżącej konserwacji, polegających na odwróceniu stanu pierwotnego;
- 62) **rozbudowa** – powiększenie powierzchni zabudowanej istniejącego budynku przeznaczonego na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania;
- 63) **stałe elementy** – elementy wyposażenia znajdujące się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego, garażu, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego zamontowane lub wbudowane na stałe wewnątrz, w szczególności:
- meble wraz z zamontowanym w nich na stałe lub obudowanym tymi meblami sprzętem zmechanizowanym,
  - trwały związane z podłożem: wykładziny ścian, podłóg, schodów, sufitów lub słupów,
  - kominki,
  - schody wewnętrzne, antresole,
  - tyniki i powłoki malarskie,
  - podwieszane sufity,
  - wewnętrzne ścianki działowe dowolnej konstrukcji,
  - zamontowane na stałe: stolarkę okienną i drzwiową wraz z oszkleniami i zamknięciami,
  - kraty, rolety antywłamaniowe, czujki, sygnalizatory i inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i zabezpieczeń przeciwpożarowych,
  - instalacje,
  - urządzenia, osprzęt lub oprzyrządowanie instalacji, np. umywalki, zlewy, wanny, kabiny prysznicowe, brodziki, piece, grzejniki, podgrzewacze wody, gniazda wtyczkowe, włączniki,
  - lustra wmontowane w ścianach;
- za stałe elementy uważa się także:
- elementy wyposażenia znajdujące się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, o których mowa w lit. a–l, które nie zostały jeszcze wbudowane lub zamontowane,
  - zewnętrzne: urządzenia klimatyzacyjne, urządzenia wentylacyjne, kraty, rolety antywłamaniowe, czujki, sygnalizatory, inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i zabezpieczeń przeciwpożarowych trwale związane z lokalem mieszkalnym, budynkiem mieszkalnym, budynkiem niemieszkalnym, garażem lub budynkiem mieszkalnym w stadium budowy;
- 64) **stopień zużycia technicznego** – wskaźnik zużycia mienia, wynikający z okresu jego eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych, sposobu użytkowania oraz prowadzonej gospodarki remontowej lub wykonanych napraw;
- 65) **suma ubezpieczenia** – wskazaną w polisie kwotę stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA; jeżeli umowa ubezpieczenia przewiduje w ramach sumy ubezpieczenia limit odpowiedzialności PZU SA z tytułu określonych szkód objętych ochroną ubezpieczeniową, wówczas górną granicę odpowiedzialności za daną szkodę stanowi ustalony limit;
- 66) **szkoda** – szkoda rzeczowa;
- 67) **szkoda całkowita** – naruszenie bądź zniszczenie elementów konstrukcyjnych budynku mieszkalnego, w którym znajduje się ubezpieczony lokal mieszkalny, miejsce postojowe, pomieszczenie gospodarcze lub pomieszczenie garażowe, w stopniu uniemożliwiającym dalsze zamieszkiwanie tego lokalu lub korzystanie z tego miejsca lub pomieszczenia bez zagrożenia dla życia lub zdrowia lokatorów i nie dające się naprawić albo powodujące unicestwienie tego lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego;
- 68) **szkoda rzeczowa** – szkoda powstała wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy;
- 69) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lodu, oddziaływujące swoim ciężarem bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot albo mogące spowodować przewrócenie się pod wpływem ich ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na ubezpieczony przedmiot – powodując uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego przedmiotu;
- 70) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
- 71) **Ubezpieczający** – kredytobiorca;
- 72) **Ubezpieczony:**
- w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych – kredytobiorca, a także nie będąca kredytobiorcą osoba fizyczna będąca właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, stanowiącego zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu, wskazana przez Ubezpieczającego na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia,
  - w assistance dom – kredytobiorca, a także nie będąca kredytobiorcą inna osoba fizyczna będąca właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, stanowiącego zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu, wskazana przez Ubezpieczającego na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 73) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednio uderzenie w ubezpieczony przedmiot przez jakikolwiek pojazd drogowy lub szynowy, jego części lub przewożonego w nim ładunku, nie należący do Ubezpieczonego i nie będący pod jego kontrolą;
- 74) **umowa kredytu** – umowa o udzielenie kredytu hipotecznego lub pożyczki hipotecznej zawarta pomiędzy Bankiem a Kredytobiorcą;
- 75) **unicestwienie** – całkowite zniszczenie lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego, garażu lub budowli w takim stopniu, że nie jest możliwa ich naprawa lub odbudowa, a odwrócenie przedmiotu tego samego rodzaju wymaga usunięcia pozostałości i wzniesienia nowego lokalu mieszkalnego,

- miejsca postojowego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego, garażu lub budowli;
- 76) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przylusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 77) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów lub oderwanie się i upadek ich części na ubezpieczony przedmiot; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, kminy wolnostojące lub latarnie;
- 78) **wartość w stadium budowy** – wartość nowa budynku na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia powiększona o koszty robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych, planowanych do wykonania w okresie ubezpieczenia;
- 79) **wartość nowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego:
- w przypadku dla lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego, garażu lub budowli – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub odbudowy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów,
  - w przypadku stałych elementów – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub odbudowy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu;
- 80) **wartość rynkowa** – wartość odpowiadającą iloczynowi powierzchni:
- użytkowej lokalu mieszkalnego,
  - pomieszczenia gospodarczego,
  - średniej ceny rynkowej 1 m² w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do odpowiednio lokalu mieszkalnego lub pomieszczenia gospodarczego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym; w przypadku miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego – wartość odpowiadająca średniej cenie rynkowej w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do odpowiednio miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym;
- 81) **wartość rzeczywista** – wartość nowa pomniejszona o wartość stanowiącą iloczyn stopnia zużycia technicznego i wartości nowej;
- 82) **wiek budynku** – różnica pomiędzy rokiem, na który przypada określony w umowie ubezpieczenia pierwszy dzień okresu ubezpieczenia i rokiem budowy budynku, przy czym za rok budowy uważa się:
- w przypadku budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu – rok, w którym został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy, a jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania budynku mieszkalnego lub rozpoczęcia użytkowania budynku niemieszkalnego lub garażu,
  - w przypadku będących w stadium budowy polegającej na rozbudowie lub nadbudowie: budynku jednorodzinnego, budynku wielorodzinnego, budynku niemieszkalnego lub garażu – rok, w którym budynek ten został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy, a jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania tego budynku;
- 83) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych płynów, polegające na:
- spowodowanym awarią wydostaniu się wody, pary lub innych płynów z instalacji: wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania znajdującej się wewnątrz lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego, garażu lub budowli bądź poza nimi,
  - cofnięciu się wody lub ścieków z instalacji kanalizacyjnej usytuowanej wewnątrz lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego, garażu lub budowli bądź poza nimi,
  - zalaniu wodą pochodzącą z urządzeń domowych lub uszkodzonego akwarium, znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego, garażu bądź poza nimi,
  - nieumyślnym pozostawieniu otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji wewnątrz lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego lub budowli bądź poza nimi,
  - zalaniu wodą lub innym płynem pochodzącym spoza miejsca ubezpieczenia przez osoby trzecie;
- 84) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się naturalnych, podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;
- 85) **zdarzenie ubezpieczeniowe** –
- w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 5 w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu assistance dom – awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, zdarzenie losowe, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, przepięcie, dewastację, kradzież z włamaniami, nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie.

UBEZPIECZENIE BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 2–7, przedmiot ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych mogą stanowić znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego albo przysługującego Ubezpieczonego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej i stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu:
- 1) lokal mieszkalny;

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 5

- 2) budynek mieszkalny;
- 3) budynek mieszkalny w stadium budowy;
- 4) budynek niemieszkalny;
- 5) budowla;
- 6) garaż.
2. Miejsce postojowe, pomieszczenie gospodarcze lub pomieszczenie garażowe może być objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową lokalu mieszkalnego.
3. Budynek niemieszkalny może być objęty ochroną ubezpieczeniową, wyłącznie w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową budynku mieszkalnego usytuowanego na terenie tej samej posesji, co ten budynek niemieszkalny.
4. Budowla może być objęta ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową budynku mieszkalnego usytuowanego na terenie tej samej posesji, co ta budowla.
5. Pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie garażowe lub miejsce postojowe może być objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie wówczas, gdy jego cena została wyszczególniona w umowie nabycia lub budowy pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego lub miejsca postojowego, w umowie ustanowienia odrębnej własności lokalu i przeniesienia tej własności na Ubezpieczonego lub umowie o ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub w innych dokumentach (np. orzeczeniu sądu).
6. Garaż może być objęty ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadku jednoczesnego objęcia ochroną ubezpieczeniową lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego.
7. W ramach ubezpieczenia budynku mieszkalnego w stadium budowy ochroną ubezpieczeniową objęte są również składowane na terenie posesji, na której znajduje się ten ubezpieczony budynek, materiały budowlane, instalacyjne lub elektryczne przeznaczone do wbudowania lub zamontowania.

ZWROT KOSZTÓW

§ 4

1. W razie zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego PZU SA pokrywa, poniesione przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, koszty:
  - 1) poszukiwania przyczyny zalania – wyłącznie w ubezpieczeniu lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu lub budynku mieszkalnego w stadium budowy obejmującego zakresem szkody powstałe w następstwie zalania;
  - 2) uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody.
2. PZU SA zwraca koszty, o których mowa:
  - 1) w ust. 1 pkt 1 – w granicach sumy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu lub budynku mieszkalnego w stadium budowy;
  - 2) w ust. 1 pkt 2 – w granicach sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia, którego dotyczy zdarzenie ubezpieczeniowe, nie więcej jednak niż do wysokości limitów określonych w ust. 3–4.
3. W odniesieniu do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie mogą przewyższyć 5% sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia.
4. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU SA pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU SA pokrywa 50% poniesionych kosztów.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego lub osobę, której Ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusznosci;
  - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 3) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego;
  - 4) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków lub niepokojów społecznych;
  - 5) powstałe w następstwie aktów terroryzmu, z zastrzeżeniem § 5 ust. 1 pkt 2;
  - 6) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 7) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
  - 8) będące następstwem decyzji administracyjnej;
  - 9) powstałe w środowisku naturalnym, polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu;
  - 10) powstałe w drzewostanie lasów i parków.
2. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
  - 1) błędów konstrukcyjnych zaistniałych na etapie projektu lub wykonawstwa, jeżeli budynek został wzniesiony bez projektu wykonanego przez uprawnionego specjalistę lub wbudowany niezgodnie z projektem i miało to wpływ na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;

- 2) prowadzenia prac budowlanych bez ich zgłoszenia odpowiedniemu organowi, bez uzyskania pozwolenia lub bez projektu, o ile takie zgłoszenie, pozwolenie lub projekt są wymagane przepisami prawa, chyba że brak zgłoszenia, brak pozwolenia lub brak projektu nie miały wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 3) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych lub kontroli okresowych lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budowli, jeżeli obowiązek ich wykonywania spoczywał na ubezpieczającym, ubezpieczonym, osobie bliskiej ubezpieczonego pozostającej z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osobie, której ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 4) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń oraz kondensacji wilgoci zawartej w powietrzu na powierzchni rur lub ścian;
- 5) przenikania wód podziemnych; chyba że przenikanie to nastąpiło wskutek powodzi, deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGW; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
- 6) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamrznienia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonego pozostającej z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osoby, której ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 7) zalania wskutek opadu:
  - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osoby, której Ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
  - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 8) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych, budynków mieszkalnych w stadium budowy, budynków niemieszkalnych, garaży lub budowli;
- 9) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
- 10) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
- 11) zabrudzenia lub odbarwienia tynków zewnętrznych lub elewacji na skutek zalania lub opadu;
- 12) upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
- 13) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek

jego konserwacji należał do Ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonego pozostającej z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

3. Ponadto PZU SA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego, osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osobę, której Ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, pozostające w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

Fakt znajdowania się w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub fakt znajdowania się pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii ocenia się według przepisów prawa obowiązujących w dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7

1. Sumę ubezpieczenia określa się:

- 1) dla budynku:

- a) w wartości nowej – w odniesieniu do budynku mieszkalnego których wiek budynku nie przekracza 30 lat,
- b) w wartości rzeczywistej – w odniesieniu do pozostałych budynków mieszkalnych, których wiek budynku przekracza 30 lat,
- c) w wartości w stadium budowy – w odniesieniu do budynku mieszkalnego w stadium budowy;

- 2) dla lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego – w wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego;

- 3) dla budynków niemieszkalnych i garaży ubezpieczonych wraz z budynkiem mieszkalnym – w ramach sumy ubezpieczenia budynków, nie więcej niż 150.000 zł;

- 4) dla garaży ubezpieczonych wraz z lokalem mieszkalnym – w ramach sumy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, nie więcej niż 100.000 zł;

- 5) dla budowli – w ramach sumy ubezpieczenia budynków, nie więcej niż 100.000 zł.

2. Po zakończeniu budowy, suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego oraz składka ubezpieczeniowa są ustalane ponownie w porozumieniu z Bankiem, a Ubezpieczający zobowiązany jest do zawarcia nowej umowy ubezpieczenia.

3. Jeżeli w danym rocznym okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego mienia, spowodowany m.in. przeprowadzonymi pracami modernizacyjnymi lub remontowymi, wzrostem rynkowych cen ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający lub Ubezpieczony może podwyższyć sumę ubezpieczenia.

4. Do skutecznego ponownego ustalenia sumy ubezpieczenia konieczne jest złożenie przez Ubezpieczającego w Banku oświadczenia o wypowiedzeniu dotychczasowej umowy ubezpieczenia w formie pisemnej oraz ponowne zawarcie umowy ubezpieczenia poprzez wypełnienie i podpisanie polisy z nową wysokością sumy ubezpieczenia. W takim przypadku dotychczasowa umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z dniem poprzedzającym rozpoczęcie odpowiedzialności z tytułu nowej umowy.

PZU SA zobowiązany jest do zwrotu składki, o której mowa w § 15 ust. 8.

5. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi spadek wartości ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PZU SA, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.

6. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 5, pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie wysokości składki począwszy od pierwszego dnia miesiąca, w którym Ubezpieczający złożył wniosek o zmniejszenie sumy ubezpieczenia lub w którym PZU SA zawiadomił Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.
7. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego z uwzględnieniem ust. 1 i 2 i jest wskazana w polisie.
8. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów, o których mowa w § 4 i § 17 ust. 3, suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wypłaconą kwotę.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 8

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności, o których mowa w § 4 ust. 2–4 oraz w § 17 ust. 3 w oraz z zastosowaniem następujących zasad dla:
  - 1) budynku:
    - a) ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej,
    - b) ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej,
    - c) ubezpieczonego w wartości w stadium budowy – według wartości w stadium budowy;
  - 2) lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego:
    - a) w przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym, pomieszczeniu gospodarczym lub pomieszczeniu garażowym – według wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego,
    - b) w przypadku innego rodzaju szkód – według wartości nowej;
  - 3) garażu lub budowli – według wartości rzeczywistej.
2. W przypadku ubezpieczenia lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość odszkodowanie przysługuje również z tytułu szkód w elementach wspólnych budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wielorodzinnego, w którym znajduje się ten lokal, według procentowego udziału w częściach wspólnych nieruchomości.

§ 9

1. Z zastrzeżeniem ust. 5, wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego, garażu budynku mieszkalnego w stadium budowy, budowli, ustala się na podstawie kosztorysu sporządzonego przez PZU SA:
  - 1) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub
  - 2) w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa.
2. Z zastrzeżeniem ust. 5, w porozumieniu z ubezpieczonym wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie:
  - 1) rachunków za odbudowę lub naprawę przedmiotu ubezpieczenia, potwierdzonych:
    - a) kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub
    - b) specyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy – w przypadku szkody, której wysokość przed

uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10.000 zł lub

- 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym sporządzonym zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów.
3. Rachunki i kosztorysy, o których mowa w ust. 2, PZU SA weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów przedmiotu ubezpieczenia, zakresu robót i użytych materiałów.
4. W odniesieniu do kosztów naprawy powłok malarskich lub lakierniczych ścian, podłóg, sufitów i schodów znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego garażu lub budynku mieszkalnego w stadium budowy nie uwzględnia się stopnia zużycia technicznego.
5. W przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym, pomieszczeniu gospodarczym, pomieszczeniu garażowym: wysokość odszkodowania jest ustalana według ceny 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego.

§ 10

1. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
  - 1) uwzględnia się wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu;
  - 2) nie uwzględnia się:
    - a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej przedmiotu ubezpieczenia,
    - b) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
2. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia jego ustalenia, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem za odbudowę lub naprawę, potwierdzonym kosztorysem powykonawczym, specyfikacją zakresu wykonanych robót lub kosztorysem odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, o którym mowa w § 9 ust. 2.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE DOM

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 11

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizowanie oraz pokrycie przez PZU SA kosztów usług assistance, o których mowa w § 12, w razie zajścia w okresie ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego.
2. Usługi assistance, o których mowa w § 12, są świadczone przez Centrum Alarmowe PZU POMOC na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym zaistniałym w miejscu ubezpieczenia.

§ 12

1. **(Pomoc medyczna w miejscu ubezpieczenia)** W przypadku, gdy wskutek zaistnienia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej, PZU SA zobowiązuje się do:
  - 1) zorganizowania i pokrycia kosztów udzielenia Ubezpieczonemu przez lekarza PZU POMOC pierwszej telefonicznej porady dotyczącej sposobu postępowania, organizacji pierwszej pomocy i planowania leczenia;
  - 2) zorganizowania i pokrycia kosztów pierwszej wizyty lekarza u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu), maksymalnie do kwoty 500 zł;
  - 3) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki,

- trwającej nie dłużej niż 48 godzin od zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, maksymalnie do kwoty 300 zł;
- 4) zorganizowania i pokrycia kosztów transportu Ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia do najbliższego szpitala danej specjalności.
- 2. (Pomoc w przypadku hospitalizacji)** W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego, trwającej dłużej niż 7 dni, będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, po uzyskaniu przez lekarza PZU POMOC informacji o przewidywanym czasie pobytu Ubezpieczonego w szpitalu, udzielonej oficjalnie przez lekarza leczącego Ubezpieczonego, PZU SA zobowiązuje się do:
- 1) zorganizowania przewozu dzieci Ubezpieczonego w wieku do lat 15 wraz z osobą towarzyszącą, do miejsca zamieszkania osoby wyznaczonej albo innego miejsca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskazanego przez osobę wyznaczoną oraz pokrycia kosztów takiego przewozu, maksymalnie do kwoty 200 zł za osobę;
  - 2) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się dzieci Ubezpieczonego w wieku do lat 15 oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 zł;
  - 3) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się osoby niesamodzielne oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 zł;
  - 4) zorganizowania opieki nad psami i kotami Ubezpieczonego znajdującymi się w miejscu ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiej opieki, maksymalnie do kwoty 300 zł; w przypadku wyzerpania się sumy, o której mowa w zdaniu poprzednim, PZU SA zorganizuje i pokryje koszty transportu wyżej wymienionych zwierząt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do osoby wyznaczonej, mogącej podjąć się opieki nad nimi, albo do najbliższego schroniska dla zwierząt;
  - 5) zorganizowania dla Ubezpieczonego transportu ze szpitala, w którym był hospitalizowany, do miejsca ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiego transportu;
  - 6) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (kosztów honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki przez czas zalecony przez lekarza PZU POMOC, nie dłużej jednak niż przez 5 dni od dnia wypisania Ubezpieczonego ze szpitala;
  - 7) zorganizowania – na telefoniczny wniosek Ubezpieczonego, który zgodnie z zaleceniami lekarza leczącego nie może opuścić miejsca ubezpieczenia – dostarczenia Ubezpieczonemu do miejsca ubezpieczenia podstawowych artykułów żywnościowych i higienicznych oraz leków, koszty zakupu tych artykułów i leków ponosi Ubezpieczony; leki wydawane na receptę dostarczane są pod warunkiem przekazania przez Ubezpieczonego przedstawicielowi Centrum Alarmowego PZU POMOC prawidłowo wystawionej recepty na dany lek.
- 3.** Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 1–2 w związku z zajęciem jednego nieszczęśliwego wypadku lub jednego nagłego zachorowania, wyłącza możliwość skorzystania z drugiego z tych świadczeń, w związku z tym samym Nieszczęśliwym wypadkiem lub nagłym zachorowaniem.
- 4.** O wyborze jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3 decyduje Ubezpieczony. W razie braku możliwości skontaktowania się z Ubezpieczonym, najpóźniej w dniu uzyskania przez PZU SA informacji o okolicznościach, o których mowa w ust. 3, PZU SA spełnia świadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lub 3.
- 5.** Świadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3 realizowane są wyłącznie wówczas, gdy PZU SA ma możliwość skontaktowania się z osobą wyznaczoną pod adresem wskazanym przez Ubezpieczonego.
- 6.** W przypadku, gdy PZU SA z przyczyn od siebie niezależnych nie ma możliwości skontaktowania się z osobą wyznaczoną pod adresem wskazanym przez Ubezpieczonego w celu spełnienia świadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1–2, a w odniesieniu do osób niesamodzielnych świadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lub z przyczyn dotyczących tej osoby wyznaczonej nie jest możliwe spełnienie żadnego z powyższych świadczeń, PZU SA spełnia świadczenie polegające na:
- 1) zorganizowaniu opieki nad dziećmi Ubezpieczonego w wieku do lat 15 w miejscu ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 300 zł; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad dziećmi Ubezpieczonego w wieku do lat 15, PZU SA dołoży wszelkich starań w celu zorganizowania opieki przez rodzinę Ubezpieczonego, a jeśli to nie będzie możliwe przez opiekę społeczną;
  - 2) zorganizowaniu opieki nad osobami niesamodzielnymi w miejscu ubezpieczenia, przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 300 zł; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad osobami niesamodzielnymi, PZU SA dołoży wszelkich starań w celu zorganizowania opieki przez rodzinę Ubezpieczonego, a jeśli to nie będzie możliwe przez opiekę społeczną.
- 7.** W sytuacjach, o których mowa w ust. 6, okres 7 dni rozpoczyna się od dnia następnego po dniu, w którym PZU SA stwierdził brak możliwości skontaktowania się z osobą wyznaczoną lub brak możliwości spełnienia jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lub 2, a w odniesieniu do osób niesamodzielnych świadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.
- 8. (Interwencja w domu)** W przypadku, gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone i nie nadaje się do zamieszkania, PZU SA zobowiązuje się do:
- 1) zorganizowania pobytu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym w hotelu oraz pokrycia kosztów transportu do hotelu, maksymalnie do kwoty 100 zł, oraz pobytu w hotelu przez okres 3 dni następujących bezpośrednio po dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie, maksymalnie do kwoty 300 zł za jeden dzień pobytu każdej z ww. osób w hotelu;
  - 2) zorganizowania transportu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego, znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 300 zł; jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie, miejsce ubezpieczenia zostanie przywrócone do stanu umożliwiającego zamieszkanie, PZU SA pokryje koszt powrotu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym do miejsca ubezpieczenia maksymalnie do kwoty 300 zł;
  - 3) zorganizowania transportu mienia Ubezpieczonego znajdującego się w miejscu ubezpieczenia pojazdem mechanicznym o ładowności do 3,5 ton do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 450 PLN;
  - 4) zorganizowania i pokrycia kosztów dozoru miejsca ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 48 godzin od zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie.
- 9.** Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 8 pkt 1 i 2 w związku z zajęciem jednego zdarzenia ubezpieczeniowego, wyłącza możliwość skorzystania z drugiego z tych świadczeń w związku z tym samym zdarzeniem ubezpieczeniowym.
- 10.** W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży

z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA zobowiązuje się do:

- 1) z zastrzeżeniem ust. 11, zorganizowania i pokrycia kosztów interwencji specjalisty, tj. kosztów dojazdu oraz robocizny, niżej wymienionych specjalistów:
  - a) ślusarza – w przypadku konieczności wymiany zamków w miejscu ubezpieczenia po kradzieży z włamaniem lub usunięcia awarii drzwi zewnętrznych,
  - b) elektryka – w przypadku uszkodzenia instalacji elektrycznej w miejscu ubezpieczenia,
  - c) hydraulika – w celu interwencji w miejscu ubezpieczenia mającej zapobiec jego zalaniu albo zwiększeniu już powstałego zalania,
  - d) szklarza – w przypadku uszkodzenia szyb w oknach i drzwiach zewnętrznych w miejscu ubezpieczenia,
  - e) technika urządzeń grzewczych – w przypadku, gdy temperatura w miejscu ubezpieczenia spadnie poniżej 5 stopni C,
  - f) dekarza – w przypadku uszkodzenia dachu w miejscu ubezpieczenia, jeżeli takie uszkodzenie dachu utrudnia Ubezpieczonemu korzystanie z miejsca ubezpieczenia;
- 2) zorganizowania powrotu (transportu) Ubezpieczonego do miejsca ubezpieczenia z miejsca położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 150 zł, jeżeli Ubezpieczony w chwili zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie, znajduje się w odległości co najmniej 30 km od miejsca ubezpieczenia, a w związku z zajściem tego zdarzenia ubezpieczeniowego jego obecność w miejscu ubezpieczenia jest niezbędna.
11. PZU SA organizuje i pokrywa koszty maksymalnie 4 interwencji powyższych specjalistów w miejscu ubezpieczenia i maksymalnie do kwoty 1200 zł na wszystkie interwencje.
12. (Usługi informacyjne) W przypadku, gdy wskutek zaistnienia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących położonych najbliższej miejsca ubezpieczenia placówek medycznych oraz aptek.
13. W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących powiadomienia rodziny Ubezpieczonego o jego hospitalizacji i stanie zdrowia.
14. W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących numerów telefonów służb użyteczności publicznej oraz usługodawców (hydraulik, szklarz, ślusarz, technik urządzeń grzewczych, elektryk, dekarz), działających w pobliżu miejsca ubezpieczenia.
15. Z zastrzeżeniem ust. 12, limity odpowiedzialności, o których mowa w niniejszym paragrafie, ustalone są na wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 13

1. Odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało:
  - 1) z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapewnienie organizacji lub pokrycie kosztów usługi assistance odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 2) z winy umyślnej osoby, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

2. Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało w związku:
  - 1) z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, aktami terroryzmu, strajkami lub niepokojami społecznymi;
  - 2) ze szkodami górniczymi w rozumieniu prawa górniczego;
  - 3) ze szkodami powstałymi wskutek systematycznego zawilgocenia miejsca ubezpieczenia z powodu długotrwałej nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, a także kondensacji wilgoci na powierzchni rur lub ścian zawartej w powietrzu;
  - 4) ze szkodami powstałymi wskutek zalania wskutek opadu poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 5) ze szkodami powstałymi wskutek zalania wskutek opadu poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 6) ze szkodami powstałymi wskutek pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamrznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 7) ze szkodami powstałymi wskutek przenikania wód podziemnych;
  - 8) ze szkodami powstałymi wskutek przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych;
  - 9) ze szkodami powstałymi na skutek upadku masztu spowodowanego brakiem konserwacji lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że nie dopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 10) ze szkodami powstałymi wskutek upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
  - 11) ze szkodami powstałymi wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
  - 12) z pozostawianiem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 13) z samobójstwem Ubezpieczonego lub próbą samobójstwa Ubezpieczonego;
  - 14) z uczestnictwem Ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej;
  - 15) z udziałem Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg.
3. Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli konieczność pomocy medycznej w miejscu ubezpieczenia lub pomocy w przypadku hospitalizacji jest związana z:
  - 1) chorobami przewlekłymi Ubezpieczonego;
  - 2) ciążą po szóstym miesiącu jej trwania;
  - 3) rozstrojem zdrowia wynikającym ze spożycia alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Z zakresu odpowiedzialności PZU SA polegającej na świadczeniu usług assistance, o których mowa w § 12 ust. 10 pkt 1, wyłączone są:

- 1) usługi elektryka świadcone w związku z uszkodzeniami żarówek i bezpieczników;
  - 2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniami: baterii wodnych, zatankiem zlewu, umywalki, wanny lub brodzika;
  - 3) usługi świadcone w związku z uszkodzeniem podziemnych rur instalacji kanalizacyjnych, gazowych i wodociagowych oraz podziemnych linii energetycznych oraz wszystkich tych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiada administracja budynku, w którym znajduje się miejsce ubezpieczenia lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego;
  - 4) usługi świadcone w związku z uszkodzeniem urządzeń elektrycznych gospodarstwa domowego, maszyn i urządzeń służących do prowadzenia działalności gospodarczej oraz ich podłączenia do sieci elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej;
  - 5) usługi świadcone w związku z uszkodzeniami, o istnieniu których Ubezpieczony wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
  - 6) usługi ślusarza świadcone w związku z usunięciem awarii drzwi zewnętrznych prowadzących do pomieszczenia garażowego;
  - 7) usługi polegające na konserwacji instalacji.
5. Z odpowiedzialności PZU SA wyłączone są koszty usług asystanecjonie poniesione przez ubezpieczonego bez zgody Centrum Alarmowego PZU POMOC, chyba że skontaktowanie się z Centrum Alarmowym PZU POMOC w sposób określony w § 25 nie było możliwe, z zastrzeżeniem § 26 ust. 1.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 14

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest za pośrednictwem Banku, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego. Zawarcie umowy ubezpieczenia może nastąpić przy jednoczesnej obecności Ubezpieczającego i Banku albo przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość.
2. Bank doręcza tekst OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem 3.
3. W przypadku zawierania umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość tekst OWU jest udostępniany przez Bank przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz udostępniany Ubezpieczającemu przez Bank wraz z polisą.
4. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w okresie obowiązywania umowy o kredyt.
5. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU SA potwierdza dokumentem ubezpieczenia (polisą).
6. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku z możliwością automatycznego jej zawarcia na kolejne roczne okresy ubezpieczenia.
7. Umowa ubezpieczenia zawiera się automatycznie na kolejny okres ubezpieczenia wynoszący jeden rok, zgodnie z ust. 6, jeżeli:
  - 1) Ubezpieczający nie złoży najpóźniej przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy na kolejny okres ubezpieczenia oraz
  - 2) PZU SA nie złoży najpóźniej na 30 dni przed upływem okresu ubezpieczenia dotychczasowej umowy ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia oraz
  - 3) została zapłacona składka ubezpieczeniowa z tytułu dotychczasowej umowy ubezpieczenia oraz
  - 4) została zapłacona pierwsza miesięczna rata składki na kolejny okres ubezpieczenia w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia.
8. Automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 6 i 7, następuje na warunkach obowiązujących dla dotychczasowej umowy ubezpieczenia.
9. Zawarcie umowy za pomocą środków porozumiewania się na odległość następuje z uwzględnieniem zasad obowiązujących dla kanału, po:
  - 1) zapoznaniu się z regulaminem oraz jego zaakceptowaniu przez Ubezpieczającego;
  - 2) zaakceptowaniu treści OWU przez Ubezpieczającego;
  - 3) złożeniu wniosku.
10. Umowę ubezpieczenia na odległość zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego złożonego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Umowę ubezpieczenia na odległość uważa się za zawartą z chwilą potwierdzenia przez PZU SA przyjęcia wniosku.
11. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym.
12. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, PZU SA może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu. Ubezpieczony może żądać, by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU, w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.
13. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, składając oświadczenie w tym zakresie. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU SA nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
14. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, w której Ubezpieczający jest konsumentem, termin w ciągu którego może on odstąpić od umowy ubezpieczenia składając pisemne oświadczenie w tym zakresie wynosi 30 dni od dnia poinformowania o zawarciu umowy ubezpieczenia lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem, oświadczenie o odstąpieniu zostało wysłane.
15. Niezależnie od uprawnienia, o którym mowa w ust. 6, po upływie terminu na odstąpienie od umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający może w każdym czasie rozwiązać umowę ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o jej wypowiedzeniu. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem złożenia oświadczenia o jej wypowiedzeniu.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 15

1. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana według taryfy obowiązującej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia w zależności od:
  - 1) przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) sumy ubezpieczenia.
2. Składka ubezpieczeniowa za roczny okres ubezpieczenia z tytułu danej umowy ubezpieczenia opłacana jest w dwunastu miesięcznych ratach, w terminie, o którym mowa w ust. 4 i w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia, za pośrednictwem rachunku bankowego Ubezpieczającego w Banku.
3. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje w formie bezgotówkowej. Za dzień zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się dzień jej pobrania z rachunku bankowego Ubezpieczającego.

4. Pierwsza rata składki ubezpieczeniowej płatna jest:
  - a) w dniu uruchomienia kredytu hipotecznego/pożyczki hipotecznej w przypadku, gdy Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia jednocześnie z udzieleniem kredytu hipotecznego/pożyczki hipotecznej;
  - b) najwcześniej, w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, w przypadku, gdy Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia w trakcie trwania kredytu hipotecznego/pożyczki hipotecznej.

Kolejne miesięczne raty składek ubezpieczeniowych płatne są, w terminie do każdego 1 dnia roboczego miesiąca kalendarzowego.

W przypadku przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej na kolejny roczny okres, składka ubezpieczeniowa za kolejny roczny okres ubezpieczenia za dane ubezpieczenie płatna jest w dwunastu miesięcznych ratach w terminie do każdego 1 dnia roboczego miesiąca kalendarzowego w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.
5. Składka ubezpieczeniowa nie podlega indeksacji.
6. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
7. Ubezpieczający obowiązany jest do opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
8. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 16

1. Z zastrzeżeniem § 7 ust. 4 odpowiedzialność PZU SA w stosunku do każdego Ubezpieczonego w ramach ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy oraz w przypadku ubezpieczenia assistance dom rozpoczyna się:
  - 1) w przypadku, gdy Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia jednocześnie z udzieleniem kredytu hipotecznego/pożyczki hipotecznej – następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż w dniu uruchomienia kredytu i zaplaceniu miesięcznej raty składki ubezpieczeniowej;
  - 2) w przypadku, gdy Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia w trakcie trwania kredytu hipotecznego/pożyczki hipotecznej – następnego dnia po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia i zaplaceniu miesięcznej raty składki ubezpieczeniowej.
2. Okres ubezpieczenia w stosunku do każdego Ubezpieczonego w zakresie danego ubezpieczenia trwa jeden rok i podlega automatycznemu przedłużeniu na kolejne roczne okresy ubezpieczenia.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4, ochrona ubezpieczeniowa wygasa w stosunku do danego Ubezpieczonego:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia za jaki zastała opłacana ostatnia składka ubezpieczenia;
  - 2) z dniem całkowitej spłaty kredytu, rozwiązania umowy kredytu lub odstąpienia od umowy kredytu, jednakże nie wcześniej niż w ostatnim dniu miesiąca, w którym nastąpiła, odpowiednio, całkowita spłata kredytu, rozwiązanie umowy kredytu lub odstąpienie od umowy kredytu;
  - 3) w przypadku nie zaplaceniu pierwszej raty składki za dany roczny okres ubezpieczenia za dane ubezpieczenie w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, gdy PZU SA ponosił odpowiedzialność przed zaplaceniem tej pierwszej raty – z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU SA o wypowiedzeniu umowy w zakresie tego ubezpieczenia i w zakresie ochrony co do danego Ubezpieczonego/Ubezpieczonych ze skutkiem natychmiastowym, wysłanym po bezskutecznym upływie terminu określonego w umowie ubezpieczenia dla zapłaty tej pierwszej raty składki;

- 4) w przypadku nie zaplaceniu kolejnej raty składki za dane ubezpieczenie – z upływem 7 dni od otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki za dane ubezpieczenie wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności w zakresie tego ubezpieczenia i w zakresie ochrony dla Ubezpieczonego/Ubezpieczonych w ramach tej umowy ubezpieczenia (w przypadku, gdy Ubezpieczający nie opłaci raty składki w dodatkowym 7-dniowym terminie), z dniem zajęcia przedmiotu ubezpieczenia;
  - 5) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia;
  - 6) z chwilą unicestwienia przedmiotu ubezpieczenia;
  - 7) z chwilą przeniesienia własności przedmiotu ubezpieczenia, chyba że wraz z przeniesieniem własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę zostały przeniesione prawa z umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 27;
  - 8) z dniem złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 7 ust. 4.
4. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa wygasa w stosunku do danego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia:
    - 1) miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku niemieszkalnego, garażu, budowli, wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do tego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego; postanowienie to nie ma zastosowania w przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do danego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego wskutek rezygnacji przez tego Ubezpieczonego z ochrony ubezpieczeniowej w sytuacji, o której mowa w § 7 ust. 3 i 4;
    - 2) assistance dom wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do tego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZOZNAWCÓW

§ 17

1. Ubezpieczony lub PZU SA mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny lub wysokości szkody.
2. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię.
3. Każda z osób, o których mowa w ust. 1, ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego, o którym mowa w ust. 2, ponoszą Ubezpieczony oraz PZU SA po połowie.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA, OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU SA

§ 18

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu Zdarzenia ubezpieczeniowego PZU SA przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego tego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania i sposobu rozliczenia szkody.
2. PZU SA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
3. Odszkodowanie wypłaca się w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych:
  - a) Bankowi – na wskazany przez Bank rachunek bankowy, jeżeli w umowie ubezpieczenia Ubezpieczający lub Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, z zastrzeżeniem ust. 4,
  - b) Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy, jeżeli w umowie ubezpieczenia Ubezpieczający

lub Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5.000 PLN,

- c) spadkobiercom – na wskazany przez nich rachunek bankowy, gdy szkoda powstała w mieniu należącym do masy spadkowej:
- jeżeli w umowie ubezpieczenia Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5.000 PLN,
  - jeżeli w umowie ubezpieczenia Ubezpieczający lub Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, ale wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku; w tym przypadku spadkobiercom wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku.
4. Jeżeli w umowie ubezpieczenia Ubezpieczający lub Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, a wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań Kredytobiorcy wobec Banku, wówczas Ubezpieczonemu wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku.
5. PZU SA wypłaca świadczenie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
6. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 5, wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporna część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 5.
7. PZU SA jest zobowiązany:
- 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 5 i 6 nie wypłaci świadczenia do zawiadomienia pisemnie:
    - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
    - b) ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
    - o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części świadczenia;
  - 3) jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
    - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
    - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
    - wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty

świadczenia oraz do podjęcia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;

- 4) do udostępniania Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
- 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokości świadczenia;
- 7) na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

ROSZCZENIE REGRESOWE

§ 19

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje w wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU SA zrzekł się roszczenia w części lub w całości przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU SA może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU SA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 20

1. Ubezpieczający obowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o prawach i obowiązkach wynikających z zawartej na jego rachunek umowy ubezpieczenia.
2. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, PZU SA może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony może żądać, by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

§ 21

1. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest zgłaszać do PZU SA zmiany okoliczności wskazanych przez Ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o zmianie.
2. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 22

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
  - 2) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa dotyczących obowiązków właścicieli nieruchomości, utrzymania czystości i porządku w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości;
  - 3) przestrzegać zaleceń producenta dotyczących składowania materiałów, o których mowa w § 3 ust. 7;
  - 4) przeprowadzać konserwacje i okresowe remonty mienia;
  - 5) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywanie właściwą temperaturę w pomieszczeniach;
  - 6) zamknąć, opróżnić z wody i utrzymywać opróżnione instalacje wodne i centralnego ogrzewania w obiektach nieużytych i niedozorowanych lub czasowo nieczynnych;
  - 7) wykonywać niezwłocznie wszelkie inwestycje i naprawy niezbędne w ocenie rzeczoznawców lub zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi prawidłowego działania instalacji.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszości.

§ 23

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić jednostkę policji, o ile zachodzi taka potrzeba (w szczególności w przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku) oraz zawiadomić administrację budynku mieszkalnego o fakcie zalania ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego, o ile zachodzi taka potrzeba i w miarę możliwości uzyskać potwierdzenie o dokonaniu powiadomienia;
  - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU SA wszelkiej pomocy dostarczając informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. PZU SA obowiązany jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU SA, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest nie dokonywać w uszkodzonym mieniu żadnych zmian i nie dokonywać jego naprawy, jeżeli zmiany i naprawa nie są uzasadnione koniecznością zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody, bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU SA lub jego przedstawiciela, chyba że PZU SA lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczoznawców).
5. Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest udzielić przedstawicielowi PZU SA pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji odnośnie okoliczności zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU SA.

§ 24

1. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia uzyskania wiadomości o jego zajściu.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 25

- W przypadku ubezpieczenia assistance dom, w celu skorzystania z usług assistance, o których mowa w § 12, Ubezpieczający lub Ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) powinien niezwłocznie po zajściu Zdarzenia ubezpieczeniowego, przed podjęciem działań we własnym zakresie zawiadomić telefonicznie o zdarzeniu ubezpieczeniowym Centrum Alarmowe PZU POMOC i podać następujące informacje:
- 1) imię i nazwisko ubezpieczonego;
  - 2) adres miejsca ubezpieczenia;
  - 3) numer telefonu, pod którym Centrum Alarmowe PZU POMOC może skontaktować się z Ubezpieczonym lub osobą wyznaczoną;
  - 4) krótki opis zdarzenia oraz rodzaj potrzebnej pomocy.

§ 26

1. W ubezpieczeniu assistance dom, jeżeli Ubezpieczony lub osoba występująca w jego imieniu z przyczyn niezależnych od siebie nie mogła skontaktować się z Centrum Alarmowym PZU POMOC w sposób określony w § 25, zobowiązana jest w ciągu 7 dni od dnia, w którym skontaktowanie się z Centrum Alarmowym PZU POMOC stało się możliwe, powiadomić o zajściu Zdarzenia ubezpieczeniowego. Ponadto Ubezpieczony lub osoba występująca w jego imieniu zobowiązana jest podać przyczynę niemożności skontaktowania się z Centrum Alarmowym PZU POMOC.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku powiadomienia w terminie, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie to uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. Jeżeli ubezpieczony wskutek niemożności skontaktowania się z Centrum Alarmowym PZU POMOC, o której mowa w § 13 ust. 5, we własnym zakresie zorganizował i pokrył koszty usług assistance, PZU SA zobowiązany jest do zwrotu Ubezpieczonemu poniesionych przez niego tych kosztów do wysokości faktycznie poniesionych, nie więcej jednak niż do wysokości limitu odpowiedzialności dla danej usługi assistance ustalonego w ubezpieczeniu assistance dom, a jeżeli limit ten nie został ustalony – maksymalnie do kwoty odpowiadającej średniej cenie wykonania tego typu usługi na terenie miejscowości, w której usługa ta została wykonana. Podstawą rozpatrzenia zgłoszonego roszczenia jest złożenie przez Ubezpieczonego imiennych rachunków i dowodów ich zapłaty.

PRZENIESIENIE PRAW Z UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 27

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia zawartej w zakresie ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione

- na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia wymaga zgody PZU SA.
2. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą PZU SA umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki ubezpieczeniowej przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
  3. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę, z zastrzeżeniem ust. 4.
  4. Postanowieniami ust. 1–3 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajęcia przewidzianego w umowie ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego.
  5. Wygaśnięcie ochrony ubezpieczeniowej w zakresie danego ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1–3, dotyczy jedynie tego przedmiotu ubezpieczenia, którego zbycie dotyczy.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 28

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z Umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU SA.
2. Reklamację składa się w każdej jednostce PZU SA obsługującej klienta.
3. Reklamacja może być złożona w formie:
  - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe;
  - 2) ustnej – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
4. PZU SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź PZU SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
  - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
  - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
8. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU SA.
9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną określoną w przepisach wewnętrznych PZU SA obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU SA.
10. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
11. Ubezpieczonemu i uprawnionemu z Umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrotu ośrodka się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. PZU SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
13. Powództwo o roszczenia wynikające z Umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpiezonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
14. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpiezonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
15. OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych po dniu 31 grudnia 2015 r.

POSTANOWIENIA DODATKOWE I ODBIEGAJĄCE OD OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH DLA KREDYTOBIORCÓW KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I POŻYCZKOBIORCÓW POŻYCZEK HIPOTECZNYCH UDZIELANYCH PRZEZ BANK MILLENNIUM S.A.

ustalonych uchwałą nr UZ/401/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z dnia 21 grudnia 2015 r.

1. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU SA do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
2. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, składa się za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU SA.